

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фінансів і банківської справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Сержанов В.В. /Сержанов В.В./
«30» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОЦІНКА ТА УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ БІЗНЕСУ

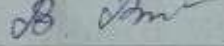
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	07 Управління і адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма	Митна справа та оціночна діяльність
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Ужгород 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Оцінка та управління вартістю бізнесу» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 Управління і адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітньої програми Митна справа та оціночна діяльність.

Розробник: Огородник В.О., доц., к.е.н., доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів і банківської справи протокол № 4 від «19» 06 2022 р.

Завідувач кафедри фінансів і банківської справи Варцаба В.І.

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету протокол № 4 від «20» червня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії Шуліко А.О.

© Огородник В.О., 2022 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування Показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1-й	1-й
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 8 аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	1-й	1-й
	Лекції:	
	22 год.	6 год.
	Практичні (семінарські):	
	20 год.	6 год.
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: письмова	Самостійна робота:	
	78 год.	108 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Оцінка та управління вартістю бізнесу» є здобуття студентами знань в області теорії і практики оцінки та управління вартістю бізнесу необхідних при розв'язанні актуальних питань реструктуризації (зміна організаційної структури підприємства) й реорганізації бізнесу (купівлі-продажу, злиття, об'єднання, поглинання) і організації проведення оціночних робіт, а також для обґрунтування виробничо-комерційних, інвестиційних і фінансових рішень з позицій збільшення ринкової вартості підприємства.

Відповідно до освітніх програм, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК04. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК06. Навички міжособистісної взаємодії.

ФК01. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та митної справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ФК02. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання, в т.ч. з застосуванням методів, оцінки вартості бізнесу та управлінських інструментів зовнішньоекономічної та митної діяльності. **ФК03.** Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування, в митній справі та оціночній діяльності.

ФК04. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування, в митній справі та оціночній діяльності.

ФК07. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК08. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування, в митній справі та оціночній діяльності.

ФК09. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування, в митній справі та оціночній діяльності.

ФК11. Здатність, використовуючи сучасні підходи, методи та моделі, аналітичні інструменти та інформаційні технології, визначати вартість бізнесу, а також обґрунтовувати виробничо-комерційні, інвестиційні і фінансові рішення з позицій збільшення його ринкової вартості.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Оцінка та управління вартістю бізнесу» є відносно самостійною навчальною дисципліною і базується на загальних компетенціях випускників ОКР «Бакалавр» всіх спеціальностей та дисциплін, що викладаються в першому семестрі навчального року.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Митна справа та оціночна діяльність», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та митної справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	ПР 01
Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	ПР 02
Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.	ПР06
Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування, митної справи та оціночної діяльності та управляти ними	ПР 08
Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування, митної справи та оціночної діяльності	ПР09
Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання, в т.ч. із застосуванням методів оцінки вартості бізнесу та управлінських інструментів зовнішньоекономічної та митної діяльності.	ПР10
Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського, страхового та митного менеджменту для прийняття рішень.	ПР11
Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування, митної справи та оціночної діяльності та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів	ПР12
Приймати виважені рішення в сфері управління зовнішньоекономічною та митною діяльністю.	ПР13
Використовуючи сучасні підходи, методи та моделі, аналітичні інструменти та інформаційні технології визначати вартість бізнесу, а також обґрунтовувати виробничо-комерційні, інвестиційні і фінансові рішення з позицій збільшення його ринкової вартості.	ПР15

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Оцінка та управління вартістю бізнесу»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Пояснити що таке оцінка майна та розкрити її теоретичні основи, обґрунтувати обов'язковість її проведення.	ПР 01
Застосовувати знання законодавства, основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в професійній оціночній діяльності.	ПР 02
Давати чітке визначення видам вартості, визначати вартість бізнесу в цілому та його складових частин зокрема базовими методами в межах загальних методичних підходів, узгоджувати результати оцінки, що отримані різними методами використовуючи загальні принципи оцінки, складати звіт про проведення оцінки та доводити обґрунтованість своїх висновків.	ПР06; ПР 08; ПР15
Застосовувати основні методи виміру економічного ефекту й економічної ефективності діяльності підприємства	ПР 08; ПР15
Приймати виважені управлінські рішення щодо забезпечення бажаного рівня ліквідності, фінансової стійкості, прибутковості та оптимальної структури капіталу підприємства.	ПР09-ПР13; ПР15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- експрес-опитування;
- тестування;
- обговорення дискусійних питань;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- реферати, есе, тощо;
- розрахункові роботи;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка знань, умінь та практичних навичок студентів з навчальної дисципліни «Оцінка та управління вартістю бізнесу» здійснюється відповідно до графіка:

Модуль	
Поточний та модульний контроль за змістовий модуль 1	Поточний та модульний контроль за змістовий модуль 2
Підсумковий контроль за модуль: залік	

Протягом семестру студенти вивчають один модуль з дисципліни. Модуль складається з двох змістових модулів. Під час виконання кожного змістового модуля (лекції та практичні заняття) здійснюється поточний та модульний контроль. Модульний контроль здійснюється у вигляді письмової роботи. Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали практичні завдання, до модульного контролю за змістовий модуль не допускаються.

Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни становить від 0 до 100 балів і складає середнє арифметичне за змістові модулі, кожен із яких оцінюється від 0 до 100 балів.

Поточне оцінювання здійснюється за двома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль самостійної роботи;

Оцінювання активності під час аудиторних занять

Систематичність та активність оцінюється за **10-ти бальною шкалою** (0,1,2...10). Якщо студент відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів.

Оцінювання самостійної роботи

Виконання самостійної роботи студентів полягає в опануванні теоретичного та практичного матеріалу дисципліни. Як засіб контролю опанування теоретичного матеріалу застосовуються такі форми: усне опитування, участь в обговоренні дискусійних питань, експрес-опитування, тестування. Як засіб контролю опанування практичного матеріалу виконується розрахункова робота.

Розрахункова робота складається з практичних завдань, що спрямовані на визначення рівня володіння студентом категоріальним апаратом дисципліни, основними теоретичними концепціями та відпрацювання студентом методики оцінки вартості майна.

Сумарна кількість балів за виконання самостійної роботи складає **40 балів**.

1. Усне опитування, тестування, участь в обговоренні дискусійних питань, реферати, есе та презентації виконаних завдань та досліджень оцінюються у межах від **0 до 15 балів**.

2. Максимальна кількість балів за виконання розрахункової роботи становить **25 балів**.

Студент, який має здобутки в науковій та дослідній роботі в межах навчальної дисципліни має право бути звільненим від виконання передбачених робочою програмою видів самостійної роботи з отриманням додаткових балів, зокрема:

30 балів: призер предметної олімпіади, конкурсу наукових та студентських робіт міжнародного та всеукраїнського рівня, автор (співавтор) статті у фаховому виданні;

15 балів: призер предметної олімпіади, конкурсу наукових студентських робіт регіонального рівня, автор (співавтор) статті, тез;

5 балів: призер університетських предметних олімпіад, конкурсів наукових студентських робіт, учасник науково-практичних конференцій різних рівнів тощо.

Оцінювання контрольних робіт

Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється модульний контроль у вигляді письмової роботи, яка оцінюється у межах **від 0 до 50 балів**. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Студент, який у результаті поточного оцінювання отримав більше 60 балів, має право не складати екзамен з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. Якщо студент хоче покращити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він повинен складати екзамен.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані здавати екзамен з дисципліни. У разі, коли відповідь студента під час іспиту оцінена менш ніж 60 балів, він отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Незалежно від того, чи студент складає екзамен у зв'язку з тим, що в нього підсумкова оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки, викладач виставляє студенту оцінку, керуючись виключно рівнем його знань, виявлених на екзамені, тобто, виходячи із 100 балів (результати поточного контролю не враховуються), але при цьому виставлена підсумкова оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (змістовий модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	50	100
10	10	15	15		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (змістовий модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	50	100
15	15	20		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Систематичність та активність	10	10	10	10
Усне опитування	2	4	2	4
Тестування	2	4	2	4

Участь в обговоренні дискусійних питань	1	2	1	2
Реферати, есе та презентації виконаних завдань та досліджень	1	5	1	5
Розрахункова робота	1	25	1	25
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

У визначений деканатом термін здійснюється модульний контроль у вигляді письмової роботи, яка оцінюється у межах **від 0 до 50 балів**. До кожного варіанта модульної контрольної роботи входять наступні види завдань:

1. Дайте визначення (**2 по 5 балів**)
2. Назвіть термін (**2 по 5 балів**)
3. Знайдіть правильну відповідь (**10 по 1 бал**)
4. Розв'яжіть практичне завдання (**20 балів**)

При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Незалежно від того, чи студент складає залік у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки залік відбувається у вигляді письмової роботи. У визначений деканатом термін здійснюється підсумковий контроль у вигляді письмової роботи, яка оцінюється у межах **від 0 до 100 балів**, але при цьому виставлена підсумкова оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку. До кожного варіанта екзаменаційного білета входять наступні види завдань:

1. Розкрийте суть питання (**30 балів**)
2. Знайдіть правильну відповідь (**10 по 3 бали**)
3. Розв'яжіть практичне завдання (**2 по 20 балів**)

При оцінюванні підсумкової письмової роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань.

Залік оцінюється за 100-бальною шкалою, диференційованою шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ЄКТС.

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Диференційована шкала	Мін. бал -Макс. бал
A	зараховано	90-100
B		82-89
C		74-81
D		64-73
E		60-63
FX	незараховано	35-59
F		0-34

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Бізнес, як об'єкт оцінки та управління

1. Особливості бізнесу як об'єкту оцінки та управління
2. Державне регулювання підприємницької діяльності
3. Основні форми підприємництва та їх класифікація
4. Механізм створення бізнесу

Тема 2. Вартість бізнесу

Теоретичні засади формування вартості підприємства
Види вартості та принципи оцінки бізнесу
Фактори, що впливають на величину вартості бізнесу

Тема 3. Інформаційне забезпечення оцінки та управління вартості бізнесу

Місце і значення інформаційного забезпечення в оцінці та управлінні бізнесом
Особливості інформації при прийнятті рішень у бізнесі
Використання інформаційних комп'ютерних технологій в менеджменті

Тема 4 Оцінка вартості бізнесу

Необхідність і цілі оцінки вартості бізнесу
Підходи і методи, які використовуються для оцінки бізнесу
Оцінка вартості матеріальних активів підприємства
Оцінка вартості нематеріальних активів підприємства

Змістовий модуль 2

Тема 5 Оцінка результативності та ефективності бізнесу

Основні критерії та методи виміру результативності та ефективності бізнесу
Аналіз рентабельності (прибутковості) діяльності підприємства
Аналіз показників ринкової активності підприємства
Використання сучасних технологій стратегічного аналізу ефективності діяльності підприємства

Тема 6. Управління бізнесом як процес

Поняття, принципи та види управління
Функціональні напрями управління бізнесом
Поняття стратегічного управління бізнесом

Тема 7. Концепція управління вартістю підприємства

Поняття управління вартістю підприємства
Процес управління вартістю підприємства та характеристика його окремих етапів
Ефективність управління вартістю підприємства

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Форма навчання:											
	денна						заочна					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Модуль 1												
Змістовий модуль 1												
Тема 1. Бізнес, як об'єкт оцінки та управління	15	4	1	-	-	10	14,5	0,5	-	-	-	14
Тема 2. Вартість бізнесу	13	2	1	-	-	10	10,5	0,5	-	-	-	10
Тема 3. Інформаційне забезпечення оцінки та управління вартості бізнесу	14	2	2	-	-	10	13	1	-	-	-	12
Тема 4 Оцінка вартості бізнесу	18	4	4	-	-	10	15	1	2	-	-	12
Модульна контрольна робота №1	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	62	12	10	-	-	40	53	3	2	-	-	48
Змістовий модуль 2												
Тема 5 Оцінка результативності та ефективності бізнесу	22	4	4	-	-	14	23	1	2	-	-	20
Тема 6. Управління бізнесом як процес	15	2	1	-	-	12	21	1	-	-	-	20
Тема 7. Концепція управління вартістю підприємства	17	4	1	-	-	12	23	1	2	-	-	20
Модульна контрольна робота №2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	58	10	10	-	-	38	67	3	4	-	-	60
Разом за семестр	120	22	20	-	-	78	120	6	6	-	-	108

6.3. Темы практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна

1	Тема 1. Бізнес, як об'єкт оцінки та управління	1	-
2	Тема 2. Вартість бізнесу	1	-
3	Тема 3. Інформаційне забезпечення оцінки та управління вартості бізнесу	2	-
4	Тема 4 Оцінка вартості бізнесу	4	2
5	Модульна контрольна робота №1	2	-
6	Тема 5 Оцінка результативності та ефективності бізнесу	4	2
7	Тема 6. Управління бізнесом як процес	1	-
9	Тема 7. Концепція управління вартістю підприємства	1	2
12	Модульна контрольна робота №2	2	-
Разом		20	6

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Бізнес, як об'єкт оцінки та управління	10	14
2	Тема 2. Вартість бізнесу	10	10
3	Тема 3. Інформаційне забезпечення оцінки та управління вартості бізнесу	10	12
4	Тема 4 Оцінка вартості бізнесу	10	12
5	Тема 5 Оцінка результативності та ефективності бізнесу	14	20
6	Тема 6. Управління бізнесом як процес	12	20
7	Тема 7. Концепція управління вартістю підприємства	12	20
Разом		78	108

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна «Оцінка та управління вартістю бізнесу»:

- Комп'ютерний клас з базовим системним програмним забезпеченням, з пакетом програмних засобів офісного призначення, з пакетом програм для статистичної обробки інформації (EXCEL, STATISTICA та інші) та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі.
- Комплект мультимедійного обладнання.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Законодавчі акти та нормативно-правові документи

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/436-15>
2. Житловий кодекс Української РСР від 30.06.1983 №5464-X (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/5464-10>
3. Закон України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.2005 №2807-IV (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2807-15>

4. Закон України «Про приватизацію державного житлового фонду» від 19.06.1992 №2482-ХІІ (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2482-12>
5. Закон України «Про будівельні норми» від 05.11.2009 №1704- VI (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1704-17>
6. Закон України «Про Державний земельний кадастр» від 07.07.2011 №3613-VI (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3613-17>
7. Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» від 01.07.2004 № 1952 – IV (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>
8. Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» від 11.09.2003 №1160- IV (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>
9. Закон України «Про основи містобудування» від 16.11.1992 № 2780-ХІІ (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>
10. Закон України «Про оцінку земель» від 11.12.2003 № 1378 –IV (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>
11. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» від 12.07.2001 №2658-III (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>
12. Земельний кодекс України від 25.10.2001№2768-III (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
13. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
14. Наказ Державного комітету України по земельних ресурсах «Про затвердження Порядку проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок» від 09.01.2003 № 2 (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0396-03>
15. Наказ Фонду державного майна «Про затвердження Порядку ведення єдиної бази даних звітів про оцінку» від 17.05.2018 № 658 (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0677-18>
16. Наказ Фонду державного майна та Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства «Про затвердження Порядку визначення вартості відтворення чи заміщення земельних поліпшень - будинків, будівель та споруд малоповерхового житлового будівництва» від 23.12.2004 N 2929/227 (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0054-05>
17. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики оцінки майна» від 10.12.2003 № 1891 (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1891-2003-%D0%BF>
18. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики оцінки об'єктів оренди, Порядку викупу орендарем оборотних матеріальних засобів та Порядку надання в

кредит орендареві коштів та цінних паперів» від 10.08.1995 р. № 629 (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/629-95-%D0%BF>

19. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національного стандарту N 2 «Оцінка нерухомого майна» від 28.10.2004 р. N 1442 (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1442-2004-%D0%BF>

20. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національного стандарту N 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» від 10.09.2003 р. N 1440 (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF>

21. Постанова Кабінету Міністрів України Про експертну грошову оцінку земельних ділянок» від 11.10.2002 р. N 1531 (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1531-2002-%D0%BF>

22. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15/conv/page>

23. European Valuation Standards EVS-2016. 8-th edition. TEGoVA. Gillis nv / sa, 2016. 370 p. URL: <https://www.tegova.org/en/p4912ae3909e491600>

Підручники та навчальні посібники, монографії та наукові публікації

1. Калінеску, Т. В. Оцінювання майна [Текст] : навчальний посібник / Т. В. Калінеску, Ю. А. Романовський, О. Д. Кирилов. - К. : Центр учбової літератури, 2012. - 312 с.
2. Куліков П. М. Діагностика стану підприємства : навч. посібн. / П. М. Куліков, О. Є. Попов, А. М. Котов. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 228 с.
3. Кучеренко В.Р. та ін. Оцінка бізнесу та нерухомості/Кучеренко В.Р., Квач Я.П., Сментина Н.В., Улибіна В.О., Андрейченко А.В Навч. пос. — 2-ге видання. — Одеса: Асторопринт, 2013. — 235 с.
4. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні: навчально-методичний посібник / В.Р.Кучеренко. - К. : ЦУЛ, 2011. ел. Опт. диск.
5. Оцінка та управління нерухомістю: навчальний посібник / [В. Р. Кучеренко, М. А. Заєць, О. В. Захарченко, Н. В. Сментина, В. О. Улибіна]. – Одеса: Видавництво ТОВ «Лерадрук», 2013. – 272 с.
6. Пазинич В. І. Оцінка об'єктів нерухомості. Навчальний посібник / В. І. Пазинич., 2019. – 434 с.
7. Перович Л. М. Кадастр нерухомості : навч. посібн. / Л. М. Перович, Ю. П. Губар. – Л. : Видавництво Львівської політехніки, 2010. – 296 с.
8. Платонов Б.О. Основи оціночної діяльності підручник. – К. : НАКККіМ, 2013. – 227 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Верховна рада України - www.rada.gov.ua
2. Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська спілка експертів оцінювачів» (ВСЕО) - avram_alan@ukr.net
3. Громадська організація «Асоціація спеціалістів банківської оцінки України» (АСБОУ) - www.Asbou.com.ua
4. Громадська організація «Всеукраїнська асоціація фахівців оцінки» (АФО) - www.afo.com.ua
5. Громадська організація «Всеукраїнська Спілка Оцінювачів» (ВСОУ) - www.sou.in.ua

6. Громадська організація «Всеукраїнське об'єднання «Українське товариство оцінювачів» (УТО)- www.uto.com.ua
7. Громадська організація «Союз експертів України» (СЕУ) - www.seu.in.ua
8. Державна служба статистики України - www.ukrstat.gov.ua
9. Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру - land.gov.ua
10. Державна фіскальна служба України - <http://sfs.gov.ua/>
11. Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>
12. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України - www.me.gov.ua
13. Міністерство фінансів України - www.minfin.gov.ua/
14. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг - nfr.gov.ua
15. Фонд державного майна України - <http://www.spfu.gov.ua>